

قاهره-دمشق در مسیر تنش زدایی

سفر بی سابقه وزیر خارجه مصر به سوریه از تغییر رویکرد قاهره پس از یک دهه در قبال دولت بشار اسد حکایت دارد

همانطور که پیش‌بینی می‌شد، پس از زلزله مرگباری که شمال سوریه را ویران کرد و بیش از هزار کشته به جا گذاشت، روند پذیرش دولت بشار اسد در جمع کشورهای عربی سرعت گرفته است. وزیر خارجه مصر دبروز در سفری بی سابقه در بیش از یک دهه گذشته، به دمشق سفر کرد تا با بشار اسد و دیگر مقام‌های سوریه دیدار کند. این سفر تاریخی به معنای آب شدن یخ روابط قاهره-دمشق است که طی یک دهه گذشته روابط حسنه‌ای با هم نداشته‌اند. سفر «سامح شکرى»، وزیر خارجه مصر، یک روز پس از سفر هیأت اتحادیه بین‌المجالس به دمشق انجام شده است. پس از وقوع زلزله مرگبار چند هفته قبل، اغلب ناظران با اشاره به حجم گسترده پیام‌های ابراز همدردی پیش‌بینی کرده بودند که این واقعه مرگبار روند تنش‌زدایی در روابط سوریه و جهان عرب را تسریع کند. کشورهای عربی پس از آغاز جنگ داخلی در سوریه، روابط خود را با دمشق قطع کرده بودند.

خبرگزاری دولتی سانا در سوریه گزارش داده که بشار اسد در دیدار با سامح شکرى، وزیر خارجه مصر، بر ضرورت تقویت روابط دو جانبه تأکید کرده است. این دیدار در ادامه دیدارهای دیپلماتیکی است که طی ماه‌های اخیر بار دیگر سوریه را به جمع کشورهای عربی منطقه وارد کرده است. رئیس‌جمهور سوریه هفته گذشته در نخستین سفر رسمی خود پس از زلزله مرگبار اخیر، به عمان و امارات سفر کرد. پیش از آن، وزیر خارجه اردن به دمشق رفته بود که نخستین سفر یک مقام اردنی به سوریه از زمان جنگ داخلی در این کشور به شمار می‌آید. عبدالله بن زاید آل نهيان، وزیر خارجه امارات متحده عربی نیز پس از زلزله با اسد دیدار کرد و دیگر کشورهای عربی که روابط خود را با دمشق قطع کرده بودند، از جمله عربستان سعودی و مصر، کمک‌های انسان‌دوستانه به سوریه ارسال کردند. سامح شکرى، دوشنبه در ادامه سفر منطقه‌ای خود راهی آنکارا شد. این سفر در شرایطی صورت گرفت که روابط مصر و ترکیه نیز در چند دهه گذشته به دلیل حمایت آنکارا از دولت برآمده از گروه اخوان المسلمین که توسط عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور فعلی مصر، کنار گذاشته شد متشنج بود. به گزارش خبرگزاری آناتولی، «ولسود چاووش اوغلو» وزیر خارجه ترکیه، ضمن استقبال از سفر وزیر خارجه مصر به کشورش گفت: «مصر در شرایط دشوار پس از زلزله دوست، همکار و برادری به ما داده است. توسعه روابط آشکور منتها به نفع هر دو طرف است که برای ثبات، صلح و توسعه منطقه نیز مهم است.»

درپچه

گوانتانامو؛ روی تاریک جنگ علیه ترور پسم

آزادی برادران پاکستانی از گوانتانامو که ۲۲ ساله از عمرشان را بدون اتهام در حبس بودند توجه جامعه جهانی را بار دیگر به این زندان جلب کرده است

محمد و عبدالرحیم ربانی سرانجام پس از نزدیک به ۲۰ سال حبس از زندان گوانتانامو آزاد شدند. برادران ربانی متهم بودند که به سازمان تروریستی القاعده کمک کرده‌اند، اما از آنجا که هیچ‌گاه به‌طور رسمی متهم نشده‌اند عملاً نگهداری‌شان در گوانتانامو غیرقانونی بوده است. ۲۰۲ برادر در سال ۲۰۰۲ در کراچی بازداشت شده و به مقر سازمان سیا در افغانستان منتقل شده و از آنجا به گوانتانامو برده شدند. محمد و عبدالرحیم گفته‌اند که در طول سال‌های حبس بارها و بارها توسط آمریکایی‌ها شکنجه شده‌اند. سال گذشته نیز «سیفی‌الله پراچه» یکی از قدیمی‌ترین زندانیان گوانتانامو آزاد شد. پراچه که اکنون ۷۰ سال دارد نیز نزدیک به ۱۳ دهه بدون اتهام مشخص در بازداشت بود. روزنامه پاکستانی داون نوشته: «آزادی این زندانیان بار دیگر توجه جهانیان را به فضلی تاریک از جنگ علیه تروریسم جلب کرده است؛ استفاده از بازداشتگاه‌های غیرقانونی برای دور زدن نظام‌های حقوقی و جلوگیری کردن از دفاع متهمان از خود در برابر اتهامات وارده شده به آنان. واقعیت این است که گوانتانامو و مراکز شبیه به آن، لنگه ننگی بر چهره آمریکا و کشورهای دیگری است که ادعای حقوق بشر دارند؛ لنگه‌ای که به راحتی پاک نمی‌شود.» اکثر افرادی که در گوانتانامو نگهداری می‌شدند، به حمایت از تروریسم متهم بودند، اما هرگز در دادگاه‌های آمریکا محاکمه نشده‌اند. علاوه بر این، استفاده از شکنجه در برخی کشورها آزادانه توسط مجریان قانون مورد استفاده قرار می‌گیرد نیز توسط سربازان آمریکایی استفاده شده است؛ توسط کسانی که سوگند می‌خورند به دنبال حفظ نظم مبتنی بر قانون هستند. واقعیت این است که در طول جنگ علیه ترور هیچ قانونی وجود نداشت و حقوق ده‌ها نفر که بخش زیادی از عمر و دوران جوانی خود را بدون اتهام در زندان گذراندند نقض شده است. علاوه بر این، همانطور که ظهور گروه تروریستی داعش ثابت کرد، این سیاست‌ها کمک چندانی به مبارزه با تروریسم نکرده است. داون می‌نویسد: «با نقض قوانین و پایمال کردن حقوق بشر نمی‌توان با تروریسم مبارزه کرد. باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، سال‌ها پیش وعده داده بود که گوانتانامو را تعطیل می‌کند، اما پس از او رئیس‌جمهور دیگر در این کشور بر سر کار آمدند و این وعده هنوز محقق نشده است.»

بین‌الملل

به آتش کشیدن بمباران فلسطینی‌ها در شهر حوزره جنوب نابلس، کرانه باختری (عکس واشنگتن پست)

تنش در کرانه باختری، شکاف در تل‌آویو

اختلافات سیاسی در تل‌آویو باعث شده صهیونیست‌ها قادر به کنترل تنش‌های فزاینده در کرانه باختری نباشند

گزارش

رضا عموی روزنامه‌نگار

در جدیدترین دور تشدید تنش‌ها در کرانه باختری، شامگاه یکشنبه بر اثر حمله شهر کنشینان به شهرک «حواره» واقع در جنوب شهر نابلس، حداقل یک فلسطینی به شهادت رسید و حدود ۴۰۰ نفر دیگر زخمی شدند. تصاویر، گویای به آتش کشیدن تعدادی از خانه‌های فلسطینی‌ها و شمار زیادی از خودروهای آنها توسط شهرک کنشینان صهیونیستی است.

رسانه‌های اسرائیلی، حمله شهر کنشینان به شهرک حواره را با شعار «انتقام» عنوان کرده‌اند. خبرگزاری فلسطینی «وفا» گزارش داده که شهرک کنشینان با چوب و آهن و حتی سلاح سرد هرچه را که می‌دیدند مورد حمله قرار می‌دادند. براساس گزارش وب‌سایت نیوعر، شهر کنشینان که برخی از آنها افراد مسلح نقابدار بودند، به ۳۰ خانه آسیب رساندند و ۱۵ خودرو را سوزاندند.

درگیری در شهرک حواره میان صهیونیست‌ها و فلسطینی‌ها یکی از ده‌ها درگیری میان دو طرف است که از ابتدای سال جاری میلادی یعنی طی کمتر از ۲ ماه گذشته اتفاق افتاده است. چند ساعت قبل از درگیری حواره، یک جوان فلسطینی در عملیات مسلحانه ۲۳ نفرینش یک خودرو را با گلوله‌از پای درآورده بود. این اقدام در واکنش به یورش چند روز قبل نظامیان صهیونیست به اردوگاهی در حومه نابلس اتفاق افتاد که به شهادت حداقل ۱۱ فلسطینی منجر شد.

مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین در جدیدترین آمار خود از تنش‌ها و درگیری‌های سال ۲۰۲۳ اعلام کرده که امسال خونین‌ترین سال کرانه باختری از سال ۲۰۰۰ تاکنون است و با شهادت یک فلسطینی در حمله دیشب به شهرک حواره، تعداد شهدای فلسطینی در کرانه باختری به ۲۶ نفر رسیده است. همچنین در همین مدت کوتاه، عملیات فلسطینی‌ها به کشته شدن ۲۲ صهیونیست منجر شده که آمار تلفات برای صهیونیست‌ها نیز بالاترین از سال ۲۰۰۸ تاکنون است.

مذاکرات بی نتیجه در ادن

درگیری یکشنبه شب گذشته در شهرک حواره تنها

چند ساعت پس از برگزاری نشست امنیتی «عقبه» انجام گرفت که هدف از آن توقف عملیات‌های فلسطینیان در اراضی اشغالی بود. این نشست روز یکشنبه با میانجیگری آمریکا میان تشکیلات خودگردان فلسطین و رژیم صهیونیستی به میزبانی اردن در بندر عقبه برگزار شد و در آن علاوه بر ریاست نتانیاو فلسطینی و صهیونیستی، نمایندگان قاهره و واشنگتن نیز حضور داشتند.

هدف از برگزاری این نشست ایجاد توافق‌های امنیتی لازم برای توقف تنش‌ها به‌ویژه در آستانه ماه رمضان عنوان شد، اما درگیری‌ها در حواره نشان داد که نشست عقبه قادر به کنترل اوضاع و تنش‌ها در کرانه باختری نیست. الجزیره گزارش داده که پس از نشست عقبه تل‌آویو متعهد شد که به مدت هفت ماه هیچ گونه شهرک‌سازی جدید را تصویب نکند. اما به‌نظر می‌رسد که صهیونیست‌ها به این امتیاز حداقلی هم پایبند نخواهند بود، چرا که بزایل اسموتریج، وزیر دارایی اسرائیل که شهرک‌های صهیونیستی در کرانه باختری تحت مدیریت او اداره می‌شوند، روز گذشته در واکنش به نتایج نشست عقبه گفت که او هیچ توافقی در مورد توقف شهرک‌سازی‌ها در کرانه باختری را

نتانیاو به دنبال کودتا

مکت

شمار زیادی از ساکنان مناطق اشغالی فلسطین معتقدند که بنیامین نتانیاو با تغییر سیستم قضایی و کاهش اختیارات قضایی دادگستری‌ها در حال انجام یک کودتا به نفع خود است. نویسندگان عبری زبان از جمله نمرود فلاشنبرگ در یادداشتی نوشته است که روی کار آمدن نتانیاو در واقع لحظه پایان دموکراسی در تل‌آویو است.

وب‌سایت مجله «پلاس ۹۷۴» که در تل‌آویو منتشر می‌شود، کابینه تندرو نتانیاو را یک حکومت فاشیستی توصیف می‌کند و می‌نویسد: در چند هفته گذشته بخش قابل توجهی از سرمایه‌های خارجی در حال خروج از تل‌آویو است و سرمایه‌گذاران صهیونیست‌های تروتسند به تدریج پول خود را به خارج منتقل می‌کنند، متخصصان جوان هم به دنبال رفتن به اروپا هستند، چون همه می‌دانند که برنامه‌های کابینه نتانیاو تا چه حد زاینبار خواهد بود.

تحلیل

افزایش تصاعدی تنش‌ها در کرانه باختری به‌ویژه حادثه شهرک حواره همزمان با نشست امنیتی عقبه نشان می‌دهد که میز مذاکره نمی‌تواند تعیین‌کننده تحولات این روزهای فلسطین باشد. روی کار آمدن تندروترین کابینه تاریخ تل‌آویو به ریاست نتانیاو باعث شده تا فلسطینی‌ها بیش از گذشته از آینده خود در مناطق اشغالی احساس خطر کنند و به‌نظر می‌رسد بخشی از عملیات فلسطینی‌ها در کرانه باختری طی کمتر از ۲ ماه گذشته در واکنش به برنامه‌های اعلامی از سوی وزرای تندرو کابینه نتانیاو صورت می‌گیرد؛ کابینه‌ای که به دنبال افزایش شهرک‌سازی و الحاق تدریجی کرانه باختری به دیگر مناطق اشغالی است.

تشدید شکاف‌های داخلی در تل‌آویو

اگرچه بخشی از تنش‌های امسوز کرانه باختری تحت تأثیر درگیری‌ها میان نیروهای فلسطینی و نظامیان صهیونیستی صورت می‌گیرد، اما اوضاع در کرانه باختری به دلایل متعددی است. در ۸ هفته گذشته مخالفان نتانیاو در تل‌آویو و دیگر شهرهای اشغالی به شدت علیه سیاست‌ها و برنامه‌های او به‌ویژه دستکاری‌ها در سیستم قضایی دست به تظاهرات زدند. تامیز اسرائیل، جمعیت معترضان این هفته را که در شامگاه شنبه خواستار لغو طرح‌های نتانیاو بودند، تا ۳۰۰ هزار نفر عنوان کرده است. نکته قابل توجه آن است که اعتراضات ضددولتی در رژیم صهیونیستی محدود به گروه‌های چپ نیست، بلکه گروه‌های محافظه‌کار و همکاران سابق نتانیاو نیز به جرگه مخالفان او پیوسته‌اند. یائیر لاپید چپ‌گرا، نخست‌وزیر پیشین و رهبر مخالفان کابینه نتانیاو در واکنش به حوادث حواره گفته است که اقدامات تندروهای یهودی مانع اقدامات ارتش برای مقابله با فلسطینی‌هاست. لاپید حتی خواستار مقابله نیروهای پلیس با صهیونیست‌های افراطی قبل از ورود با فلسطینی‌ها شده است. همچنین بنی گانتز، سیاستمدار راست‌گرا و وزیر جنگ و همکار سابق نتانیاو نیز پس از درگیری‌های اخیر حواره با انتقاد از سیاست‌های افراطی نتانیاو گفت: «ما با یک فاجعه امنیتی روبه‌رو هستیم؛ بخش‌هایی از دولت به ترور دامن می‌زند و نتانیاو ما را به سمت یک بحران امنیتی بزرگ خواهد کشاند.»

تل‌آویو به دنبال درگیری بیشتر است

محمد شهاده، نویسنده و تحلیلگر

فلسطینی: کابینه راست افراطی اسرائیل خشونت‌ها را در مناطق فلسطینی تشدید می‌کند. تشدید خشونت‌ها در کرانه باختری بهانه لازم برای دی‌کال‌ترین و خطرناک‌ترین اقدامات خواهد شد. وزرای راست افراطی نتانیاو به عمد به دلیل منافع سیاسی خود، به خشونت‌ها و تنش‌ها با دامن می‌زنند. چرا این گویر، امکانات برای اسرای فلسطینی را محدود می‌کند؟ چون او می‌خواهد تمام این سرزمین را در آتش و تنش ببیند و واقعیت‌های جدیدی را به فلسطین تحمیل کند. در بلندمدت، تندروها به دنبال بهانه‌ای برای الحاق کرانه باختری و اخراج فلسطینی‌ها از این منطقه هستند و بهانه خود را برای انجام این اقدام، تأمین امنیت شهرک کنشینان می‌دانند؛ به هر چه خشونت در کرانه باختری بیشتر باشد، صهیونیست‌های تندرو اجرای اهداف خود را عملی‌تر می‌بینند.

در واقع به‌نظر می‌رسد که دولت راست‌گرای نتانیاو به دنبال زمان مناسب برای یکسره کردن درگیری‌ها به جای مدیریت آن است. تندروها تلاش دارند تا راه‌حل ۲ دولتی برای فلسطین را به‌طور کامل از بین ببرند. درگیری‌ها و حملاتی که این روزها علیه فلسطینی‌ها در کرانه باختری صورت می‌گیرد، بخشی از دستور کار آنها برای میسندن در آتش تنش‌ها در فلسطین است.

نقل قول

هنوز نمی‌توانیم عضویت سوئد در ناتو را تأیید کنیم مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه: آنکارا هنوز قادر به تأیید پیوستن سوئد به ناتو نیست زیرا مقامات سوئدی فقط تعدادی از تعهدات خود را اجرا کرده‌اند. استیکلم به ما اعلام کرده که حزب کارگران کردستان همچنان در سوئد فعالیت می‌کند. (تی‌آرتی)

منزوی کردن روسیه شکست خورده است سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه: تعداد کشورهایی که تمایل خود را برای پیوستن به گروه اقتصادی بریکس و سازمان همکاری شانگهای ابراز کرده‌اند به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. جهان وارد عصر تغییرات غیرقابل بازگشت تاریخی شده است. تلاش غرب برای تحمیل اراده و قوانین مورد نظر خود بر دیگران کاملاً بیهوده و شکست خورده است. مسکو موفق شده با تضمین همکاری با اکثر کشورها، نقشه‌های غرب برای منزوی کردن روسیه را خنثی کند و روابط خود را گسترش دهد. (اسپوتنیک)

نگرانی‌ها در مورد سن من بجاست جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا: این کاملاً به‌حق است که بعضی‌ها مسائل را دربار سن و سال من مطرح کنند. چنین موضوعاتی کاملاً بجاست. مشکل نیست؛ تنها چیزی که می‌گویم این است که من را تماشا کنید و ببینید که چه خواهم کرد. (هیل)

خبر

مسلمان شدن کشیش بر جسته مقیم آمریکا

«هیلابون هیگی» کشیش برجسته کاتولیک شرقی مستقر در آمریکا مسلمان شد و این تصمیم خود را شش‌هفته‌ای پیش از گذشتن به گزارش میدل‌ایست مونیوتور، هیلابون هیگی که پس از گرویدن به دین اسلام نام «سعید عبداللطیف» را برای خود برگزیده است، تأیید کرده که شناختن او از اسلام به سال‌ها پیش بازمی‌گردد و اکنون تصمیم گرفته تا آن را اعلام کند. سعید عبداللطیف که متولد دهه ۸۰ میلادی است در حال حاضر ۴۰ سال دارد. او ۱۴ سال به‌عنوان کشیش کار کرده و یکی از منتقدان اسلام به‌شمار می‌رود. این کشیش سابق که در سال ۲۰۰۷ از آندوکس روسی به مسیحیت کاتولیک گرویده بود در صفحه فیسبوک خود از مسلمان شدنش خبر داده و گفته است که ۲۰ سال پیش با اسلام آشنا شده است. سعید عبداللطیف نوشته: «پیش از این به‌عنوان یک کشیش موقعیت امیدوارکننده‌ای داشتم و تحصیلکرده بودم، اما اعتقادات درونی من تغییر کرد. نمی‌توانم به‌سادگی در ملاء عام کشیش و راهب و در خلوت مسلمان بودم.» این کشیش سابق که تا همین اواخر قصد داشت صومعه‌ای مسیحی در کالیفرنیا تأسیس کند، توضیح داده که گرویدن او به اسلام در واقع مثل بازگشت به خانه است.

کیوسک

هفته‌نامه ویک [انگلیسی]

دفاع اوکراین؛ یک سالگی جنگ در اروپا جنگ مرگبار روسیه و اوکراین وارد دومین سال خود شد و جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا، در سالگرد آغاز این درگیری در کی‌یف به ولود میرز لیبینسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، اطمینان داد که آمریکا و کشورهای غربی فارغ از اینکه جنگ چقدر طول بکشد از اوکراین حمایت خواهند کرد. اما واقعیت این است که در دیدارهای خصوصی و گفت‌وگوهای غیررسمی همواره با نگرانی این پرسش را مطرح می‌کنند که «واقعا جنگ چقدر قرار است طول بکشد؟» و اینکه «آیا می‌توان روسیه را وادار کرد که شرایط صلحی که مورد قبول اوکراین است را بپذیرد یا خیر؟» فعلا که مسکو و کی‌یف هر دو امیدوارند که دیگری در میدان جنگ به زانو در آید و به همین دلیل هر دو طرف بر ادامه جنگ اصرار دارند.

آغازی بر پایان هژمونی دلار

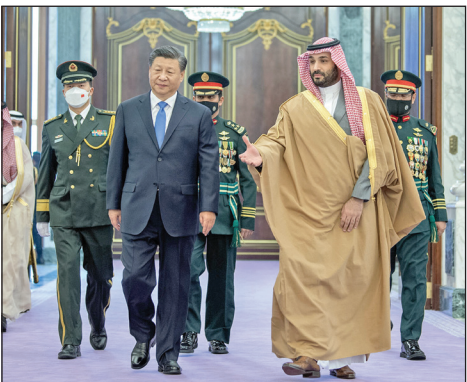
تلاش‌های آمریکا برای جدا کردن روسیه از سیستم سوئیفت، برخی کشورها از جمله عربستان را به سمت دوری از سیستم مالی مبتنی بر دلار سوق داده است

گزارش

پروا

سال گذشته که عربستان سعودی اعلام کرد قصد دارد تا سنازوار معامله نفت با چین در چارچوب پرداخت با «یوان» را بررسی کند، اهمیت مسئله چندان مورد توجه قرار نگرفت. ناظران بسیاری -اغلب غربی- در آن زمان اهمیت این مسئله را در حد یک ژست نمادین و تاکتیکی برای اعمال فشار احتمالی بر آمریکا یا در نهایت ارسال پیام سیاسی تقلیل داده و آن را نادیده گرفتند. با این حال پس از گذشت یک سال به‌نظر می‌رسد که عربستان سعودی مصمم‌تر از همیشه به‌دنبال اجرایی کردن این طرح است. «محمد الجذآن» وزیر دارایی عربستان، در نشست ابتدای سال جاری در داووس فاش کرد که ریاض تمایل دارد تا معاملات نفتی خود را نه تنها به یوان که با طیف مختلفی از ارزهای دیگر انجام دهد.

اما عربستان تنها کشوری نیست که قصد دارد تا از سلاطه دلار بر معاملات بین‌المللی خود بکاهد یا آن را کاملاً حذف کند. برخی از متحدان آمریکا مانند هند، پاکستان و امارات متحده عربی نیز در ماه‌های گذشته با روسیه و چین قراردادهایی امضا کرده‌اند تا در ازای نفت با کالاهای دیگر از رزهای غیراز دلار دریافت کنند. عراق آخرین کشوری است که تصمیم گرفته از سلطه دلار فاصله بگیرد. دولت عراق اخیراً اعلام کرده که قصد دارد تا تجارت خارجی خود با چین را به‌طور مستقیم با یوان تنظیم کند. وب‌سایت خبری -تحلیلی میدل‌ایست مانیوتور می‌نویسد: تصمیم

این کشورها که احتمالاً در آینده‌ای نزدیک تعدادشان بیشتر هم خواهد شد، نشان‌دهنده تغییری بنیادین در جامعه جهانی به‌سوی «نظام پولی غیرمتمرکز جهانی به‌دور از دلار» است. دلیل این تغییر در وهله نخست، به اشتباه محاسباتی واشنگتن بازمی‌گردد که در پی آغاز جنگ روسیه و اوکراین، تحریم‌های بسیار سنگینی را علیه مسکو اعمال کرد. به‌نظر می‌رسد که آمریکا با اعمال تحریم علیه روسیه، قطع ارتباط